

OP NAAR NULOPDEENERGIE METER-WONINGEN!

“DE TIJD VAN 100.000 NIEUWBOUWWONINGEN PER JAAR IS VOORBIJ”, CONSTATEERDE MINISTER BLOK VOOR WONEN. NIET IN DE NIEUWBOUW MAAR IN DE RENOVATIE VAN DE BESTAANDE VOORRAAD LIGT DE GROOTSTE OPGAVE. GOED ISOLEREN EN VENTILEREN, GEBRUIKSVRIENDELIJK BOUWEN EN EEN OPTIMAAL BINNENKLIMAAT MET ALS RODE DRAAD ENERGIEBESPARING.

JAN-WILLEM VAN DE GROEP,
programmamanager Energiesprong.

PRÊT-À-LOGER

Een team van studenten van de TU Delft heeft een rijtjeswoning gekopieerd en voorzien van een tweede huid. Resultaat is een energieneutraal huis met extra woonruimte. De woning uit de jaren zestig worden ingezonden voor de Solar Decathlon 2014. De noordkant van de woning is voorzien van een laag isolatie, aan de zuidzijde is een ‘slimme’ kasconstructie gebouwd die het hele jaar door energie levert en in de wintermaanden als een warmtebuffer werkt. Ook biedt de kas extra woonruimte. In de winter is het een tuinkamer, in de zomer vouwt de constructie zich open en wordt de ruimte deel van de tuin. De studenten stond in het Twentse Harbrinkhoek, is afgebroken en wordt weer opgebouwd in de paleistuinen van Versailles, waar de Solar Decathlon van 28 juni tot en met 14 juli plaatsvindt. Aan deze ‘Olympische Spelen van de duurzame bouw’ doen twintig teams uit even zoveel landen mee. Er worden meer dan 300.000 bezoekers verwacht. Het ministerie van Binnenlandse Zaken investeert via het Innovatieprogramma Energiesprong in het project. Volgens de TU Delft kan het concept Prêt-à-Loger op 1,4 miljoen vergelijkbare woningen worden toegepast.

Dat laatste is ook een van de speerpunten van de woonminister. En haast is geboden, want eind 2020 is energieneutraal bouwen in Europa de norm.

DE SCHIL VAN DE WONINGEN AANPAKKEN

De bouwsector zit vooraan als het gaat om energiereductie van bestaande en nieuwe gebouwen. Onder meer door upgraden van daken en gevels kan de sector een flinke bijdrage leveren. De toeleverende bouwindustrie ontwikkelt voor schilrenovatie in rap tempo concepten die steeds goedkoper uitgevoerd kunnen worden. Door ketenintegratie en projectoverstijgende samenwerkingen vallen kosten nog weer lager uit. Samenwerking is dus ook financieel aantrekkelijk. Links en rechts ontstaan nu clusters van bedrijven die daken en gevels aanpakken om ze op een energetisch hoger plan te brengen.

GREEN DEAL STROOMVERSNELLING

In juni vorig jaar werd de Green Deal Stroomversnelling Huurwoningen gesloten. Vier bouwers en zes woningcorporaties gaan 111.000 woningen uit de periode 1950 - 1970 renoveren naar nul-op-de-meterwoningen. De deal is gesloten tussen de corporaties Portaal, Lefier, Woonwaard, Stadlander, Tiwos, en Wonen Limburg, en de bouwbedrijven VolkerWessels, BAM, Ballast Nedam en Dura Vermeer. Deze partijen nemen het voortouw bij de eerste 11.000 woningen. Andere partijen hebben zich achter het initiatief geschaard voor de opschaling naar de volgende 100.000 woningen.

VERVOLG IN KOOPWONINGEN

De Stroomversnelling werkt aan een vervolg, in koopwoningen. “Het belangrijkste doel is om de bewoners – zowel huurders als kopers – zonder koopkrachtgevolgen de beschikking te laten krijgen over comfortabel en duurzaam wonen”, vertelde onlangs Leen van Dijke, voorzitter van het kernteam Stroomversnelling. Van Dijke wees op de noodzaak van industrialisatie: “Willen we als Nederland de duurzaamheidsdoelstelling gaan halen die we met elkaar hebben afgesproken, dan zal het tempo echt omhoog moeten. Zonder die industrialisatie zal die doelstelling voor de verduurzaming niet gerealiseerd kunnen worden.” Woonminister Blok sprak in zijn presentatie tijdens de Green Deal over de ‘inzet van complexe mobiele renovatiefabrieken’.

SCHONE EN DUURZAME ENERGIETECHNOLOGIE

Dak en gevel spelen een cruciale rol als het gaat om toepassing van schone en duurzame energietechnologie. Met uitstekende rendementen in het verschiet; de markt voor schone en duur-

zame energietechnologie groeit wereldwijd met 27 procent per jaar. Met een verwacht volume van 1.600 miljard euro in 2020 zal deze sector een van de belangrijkste economische sectoren worden. Jan-Willem van de Groep, programmamanager Stroomversnelling, verwees daar ook naar tijdens het congres ‘Besparen en winnen op het hellende dak’ dat de branchevereniging Het Hellende Dak op 13 november jl. in Rotterdam organiseerde. Van de Groep bevestigde dat met energiedaken flink geld is te verdienen. Hij noemde de bouwsector ‘de grootste concurrent van het energiebedrijf’. “Het dak krijgt toegevoegde functies en gaat energie besparen en zelfs leveren.” Tijdens de beurs Building Holland begin mei in RAI Amsterdam benadrukte Van de Groep het conceptdenken. Waarbij hij zich een groot voorstander betoonde van het integreren van installatietechniek in de schil. Want er is in de schil veel winst te behalen. Van de Groep hield zijn gehoor voor dat jaarlijks bij alle huishoudens in Nederland voor 13 miljard euro aan energie wordt verbruikt. Geld dat nu naar het energie-

domein gaat, maar eigenlijk beter in het woon-domein zou moeten blijven. Daarbij is de grootste opgave voor de gebouwde omgeving met name het realiseren van de warmtevraag. Met als uiteindelijk doel: microgrids op gelijkstroom, die losstaan van de energiebedrijven. Met auto’s die in de wijk opladen en zelfs energie leveren: een Tesla (elektrische auto) kan ongeveer tien huizen van stroom voorzien.

INTEGRALE CONCEPTEN

Van de Groep ging in zijn lezing ook in integrale concepten die verder gaan dan de schil: “Duurzaam bouwen en het duurzaam maken van de woningvoorraad houden niet op bij het dak. We moeten integraal nadenken over het product woning. Dat is meer dan alleen ‘dak’. We moeten naar integrale concepten toe. En die zijn er. Met integrale concepten kunnen we betaalbaar verduurzamen en wordt de bouwsector inderdaad de grootste concurrent van het energiebedrijf. Dus niet in componenten blijven hangen, maar samen de slimste oplossingen bedenken. En die oplossingen zijn terug te verdienen met de energie die ze opbrengen.” Daarbij speelt met name de gevel een belangrijke rol. De ruimte in de gevel, die nu nog wordt gevuld met isolatiemateriaal, zal in de toekomst uiteindelijk vooral installatietechniek gaan herbergen. Nu moet die vanwege de ruimte nog vaak apart tegen de gevel worden aangebouwd. Wanneer de techniek voortschrijdt en minder ruimte inneemt, kan die uiteindelijk in de gevel zelf terecht komen.

GEVELRENOVATIE MET PREFAB CONCEPTEN.
COMPLETE GEVEL WORDT INGEHESEN.

OVERIJSSELSE AANPAK

Bedrijven, inwoners en overheden in Overijssel boeken goede resultaten op het gebied van energiebesparing in de bestaande bouw. Ook de Overijsselse aanpak komt voort uit een Green Deal met de Rijksoverheid en geldt als een proeftuin voor de rest van Nederland. In Overijssel werken is een unieke samenwerking ontstaan tussen Uneto VNI, Bouwend Nederland, Syntens, provincie Overijssel, woningcorporaties en gemeenten. In 1 jaar tijd zijn meer dan 6.000 particuliere woningeigenaren actief aan de slag gegaan met energiebesparende maatregelen. 1.000 Ondernemers hebben hun bedrijfspanden verbeterd.

En 25 woningcorporaties hebben de overeenkomst ondertekend om 121.000 (90 procent van het totaal) sociale huurwoningen in Overijssel energiezuiniger te maken. Meer dan 150 bouwers en installateurs bieden samen hun diensten aan. Voorlichting over het belang van energiebesparing in woningen en bedrijven wordt verricht door ondernemers, vanuit de 25 gemeentelijke energieloketten en via het provinciale platform slimenergiethuis.nl.